

Bc. Matyáš Demartini

Vyjádření varování, výhrůžky a hrozby ve španělštině a v češtině

Posudek oponenta diplomové práce

Bc. Matyáš Demartini si ve své diplomové práci klade za cíl prozkoumat systémové možnosti vyjádření varování, výhrůžky a hrozby ve španělštině (s přihlédnutím k češtině). Tímto tématem se autor dostává na pole pragmalinguistiky a pokouší se detailně analyzovat stanovené komunikační funkce z hlediska interakce mezi mluvčím a adresátem. Na úvod bych chtěla zdůraznit, že tento typ analýzy předpokládá fundovaný přístup, poctivou práci s jazykovým materiálem i jazykový cit. Autor se musel vyrovnávat s drobnými významovými nuancemi mezi vymezenými funkčními typy. Mohu však s potěšením konstatovat, že autor se se všemi úskalími tématu vyrovnal a předkládá velmi kvalitní práci.

V úvodu autor vymezuje cíle práce a základní hypotézu, kterou vystavuje na otázce performativních sloves. Následuje teoretická kapitola 2, ve které autor definuje pragmatiku jako lingvistickou disciplínu, vymezuje základní terminologii (pododdíl 2.2) a detailněji se zabývá teorií řečových aktů (pododdíl 2.3). Zde vychází z teorie Austina a Searla, kteří utváří podobu současné pragmatiky. V pododdílu 2.4 se stručně vyjadřuje ke zdvořilosti a v pododdílu 2.5 charakterizuje komunikační funkce výpovědi (zde se detailněji věnuje relevantním funkcím pro svou práci, funkci tázací a apelové). V pododdílech 2.6–2.7 se věnuje tématu modalit a multimodalit a kapitolu uzavírá popisem vztahu mezi pragmatikou a literárním textem (pododdíl 2.9). Celá tato kapitola na sebe logicky navazuje. Autor velmi přehledně uvádí čtenáře do teoretického rámce práce a prokazuje výbornou orientaci v tématu (čerpá z česky, anglicky a španělsky píšících autorů).

Podobným způsobem autor pokračuje i ve třetí kapitole, kde dle mého názoru velmi zdařile propojuje teoretický výklad s vlastním výzkumem. Věnuje se analýze systémových prostředků vyjadřování třech stanovených komunikačních funkcí: varování (pododdíl 3.1), výhrůžky (pododdíl 3.2) a hrozby (pododdíl 3.3). Na začátku každého pododdílu se autor věnuje přesné definici zkoumaného termínu a poté přechází k vlastní analýze na španělských datech. Jazykový materiál autor čerpá z paralelního korpusu InterCorp. V případě nedostatku materiálu se opírá o jednojazyčný korpus CORPES XXI. Autor pro ilustraci volí vhodné příklady a snaží se maximálně využít potenciál obou korpusů (provádí zejména kvalitativní výzkum, který však prokládá i kvantitativními dílčími analýzami). Poté se věnuje systémovým možnostem v češtině

a na závěr oba jazyky porovnává. Jeho závěry jsou podloženy a zároveň strážlivé. Celou tuto část hodnotím jako velmi zdařilou. Jak již bylo řečeno v úvodu, analýza tohoto typu vyžaduje pozornou a poctivou práci s jazykovými daty. Autor se ve většině případů musel uchýlovat ke studiu širšího kontextu, aby mohl rozhodnout, kterou komunikační funkci daný jazykový prostředek plní. V poslední kapitole (kap. 4) autor shrnuje dílčí závěry a navrhuje další možnosti, jak s tímto typem výzkumu pokračovat.

Po formální a jazykové stránce je práce připravena naprosto precizně. K její úpravě nemám výhrad. Způsob vyjadřování Matyáše Demartiniho je velmi vyzrálý, kultivovaný a čtenářsky atraktivní. Chtěla bych vyzdvihnout prokliky v rámci práce na jednotlivé oddíly, tabulky a na sekundární zdroje v bibliografii.

Náměty k diskusi u obhajoby:

- V pododdílu 2.7 se autor vyjadřuje i k multimodální složce komunikace. Na který aspekt multimodální interakce by se autor zaměřil při analýze komunikačních situací jako je právě varování, výhrůžka a hrozba? Dokáže si autor z hlediska multimodality představit nějaký rozdíl mezi těmito komunikačními situacemi?
- Autor v práci uvádí, že dle RAE se slovesa *advertir* a *avisar* v případě výhrůžky používají bez předložky *de* (s. 35, poznámka 20). Setkal se autor s případy, kdy se sloveso ve významu „oznámit“ / „informovat“ vyskytlo bez předložky (a následná interpretace závisela pouze na širším kontextu)?

Z výše uvedeného vyplývá, že se jedná o po všech stránkách vynikající práci, doporučuji ji k obhajobě a předběžně ji hodnotím známkou *výborně*.

V Praze 6. 6. 2024

Mgr. Adéla Smažíková